

Van 1 tot en met 5 juli van dit jaar vond de Europese versie van Microsoft's TechEd plaats. Dit jaarlijks terugkerend evenement is uitgegroeid tot de ontmoetingsplaats voor de grote schare ontwikkelaars en volgers. Voor het tweede jaar op rij is Barcelona de prettige plaats van handeling. Ook voor TechEd 2002 laten de verminderde economische omstandigheden zich gelden, maar ondanks het teruggelopen aantal deelnemers bleef TechEd dit jaar wederom een imposant en vlekkeloos verlopend evenement.

verslag

Microsoft richt pijlen op mobiele markt

TechEd 2002: veel aandacht voor VB.Net en security

De setting voor de keynote van de conferentie is indrukwekkend te noemen. Zo'n vijfduizend bezoekers lijken keurig te passen in de gigantische hal van het even buiten de Catalaanse hoofdstad stad gelegen congrescentrum Montjuic 2. Een viertal enorme schermen maken de keynote ook achterin de zaal goed volgbaar. Als eerste spreker treedt Jean-Philippe Courtois aan, directeur van Microsoft voor EMEA. Courtois mag in een gezellig, maar onbeduidend onderonsje met een minister van de Catalaanse regering mijmeren over Windows XP, dat nu zelfs in het Catalaans verkrijgbaar is. Hierna volgt een bonte opsomming van de technologieën en nieuwigheden van de reus uit Redmond. Zo is er een snelle en gelikte demo van het programmeren met Visual Studio voor de Pocket PC Jornada van Hewlett Packard. Ook wordt ter plekke een eenvoudige Windows-applicatie gedistribueerd via het Internet met behulp van een server in Californië en wordt het gebruik van web services in de praktijk bediscussieerd.

TELSELL Tony Goodhew, product manager bij Microsoft, kondigt bovendien de introductie aan van J#.NET, de nieuwste poging van de softwareleverancier om de taal Java binnen bereik te houden. Alhoewel de demo's verre van oninteressant zijn, stoort de manier van presenteren de bezoekers. Microsoft doet tijdens de keynote niet onder voor de bekende TelSell-televisieprogramma's die de Nederlandse commerciële televisiezenders teisteren. "I'm very glad to have the opportunity to tell you more about this new amazing technology", begint Goodhew zijn presentatie. "Leuk dat je voor ons deze demo hebt verzorgd, Tony", gaat de gast-

heer even later verder, "maar kun je met J# ook web services aanroepen?" Tony Goodhew kijkt gespeeld verbaasd. "Ik ben blij dat je deze vraag stelt, Vic", gaat Tony verder. Zoals het een goed TelSell-programma betaamt haalt Microsoft ook een echte gebruiker van de technologie erbij. Zichtbaar overmand door zenuwen vertelt een directeur van de Bank of New York dat zijn mensen met .NET een verbetering van de productiviteit van 66% hebben gehaald. "It really works", concludeert de directeur. Wellicht dat volgend jaar Steve Ballmer eens kan overvliegen voor de keynote.

BREED SPECTRUM Gelukkig heeft de enorme conferentie absoluut niet te lijden onder deze wat magere start. In de vier hierop volgende dagen wordt de grote schare ontwikkelaars langs een breed assortiment lek- kers geleid door de technische sprekers van Microsoft. Dagelijks zijn er zes sessies van vijf kwartier, onderbroken door pauzes, van half negen 's ochtends tot half acht in de avond. Tijdens een uitgebreide conferentie als TechEd 2002 valt weer eens goed op hoe breed het spectrum aan producten van de softwareleverancier eigenlijk is. Bestudering van het programma van TechEd leert dat tijdens elk van de zes dagelijkse sessies de bezoekers kunnen kiezen uit circa vijftien parallelle lezingen. De sessies variëren van het ontwikkelen van meertalige websites met Content Management Server, via een WDSL drilldown tot black belt web form programming. Voorwaar geen eenvoudige opgave. Natuurlijk zijn er ook in het sprekersaanbod weer interessante namen te ontdekken. Zo praat de onvermijdelijke, maar dit jaar kortgeknipte Don Box de slotdag vol

in de grote hal van het congrescentrum en is 'dinosauriër' Bertrand Meyer ouderwets op dreef voor een bomvolle zaal. Naast het volle programma aan lezingen is er in het congrescentrum Montjuic 2 ook een tentoonstelling ingericht. Hier presenteren een behoorlijk aantal kleinere en een aantal grotere leveranciers hun aan Microsoft gelieerde producten. De gepresenteerde producten lopen nogal uiteen. Rational bijvoorbeeld presenteert haar nieuwste modelleerproduct XDE, dat embedded in Visual Studio ontwikkelaars de modelleertechnieken van UML ter beschikking stelt. Deze werkwijze is vergelijkbaar met die van concurrent Together, zij het dat deze laatste modelleert in de eigen ontwikkelomgeving. Hewlett Packard presenteert zich uiteraard als hardwareleverancier en kleinere bedrijven als NetIQ, Wilde Technologies en Sybari tonen zeer uiteenlopende proposities. Voor bezoekers die zich willen ontspannen met het spelen van een computerspelletje is bovendien een Xbox café ingericht door Microsoft. Opvallend overigens dat een aantal machines in dit café dienst weigerde.

MOBIELE MARKT Eén van de belangrijkste nieuwe ontwikkelingen is het .NET Compact Framework. Waar het reguliere .NET framework op het eerste gericht een verzameling aan programmeertalen op één en hetzelfde platform onderbrengt, heeft Microsoft met de presentatie van het .NET Compact Framework nu definitief haar vleugels uitgeslagen naar andere platformen als mobiele telefoons (denk aan SmartPhone) en allerhande PDA's. Tijdens TechEd 2002 is er dan ook ruime aandacht voor dit .NET Compact Framework. Opvallend is dat Microsoft's framework voor mobiele apparaten een regelrechte deelverzameling is van het volledige .NET framework. Voor ontwikkelaars betekent dit dat het ontwikkelen van applicaties voor PDA's of andere mobiele apparatuur niet noemenswaardig afwijkt van het schrijven van een applicatie die draait op Windows of Internet. Zo creëert Microsoft een belangrijk verschil met concurrent J2ME (Java 2 Micro Edition) dat inmiddels omarmd wordt door bijvoorbeeld Nokia, maar geen deelverzameling is van grote broer J2EE. Gezegd moet wel worden dat Microsoft in de mobiele markt nog heel wat in te halen heeft op haar concurrenten.

NETWERKKAART TE LEEN Behalve de vele sessies die het .Net Compact Framework als onderwerp hadden, benutte Microsoft de conferentie ten volle om zich te profileren in de mobiele markt. Zo konden de bezoekers voor de duur van TechEd een PDA lenen - een Compaq Ipac - met daarin een wireless netwerkkaart. Met een speciaal voor TechEd ontwikkelde applicatie werd het zo mogelijk om overal in het congrescentrum en op ieder moment van de dag de agenda te bekijken

en de slides van sessies in te zien. Vanzelfsprekend konden ook de evaluatieformulieren voor de sessies op de PDA's worden ingevuld. Doordat wireless netwerkkaarten voor de duur van de conferentie in bruikleen werden gegeven, vielen daarnaast overal in het congrescentrum bezoekers met laptops of handhelds te bewonderen, druk bezig met het lezen van hun e-mail of surfen

Microsoft's framework voor mobiele apparaten is een regelrechte deelverzameling van het volledige .Net framework

op Internet. Op een enkele plek werd online zelfs gewoon doorgewerkt aan de projecten thuis.

Ook waren er verschillende stands waar diverse toepassingen geshowd werden. Telecomgigant O2 demonstreerde een eerste exponent van de nieuwe generaties PDA's die XDA's worden genoemd. Het toestel is een combinatie van telefoon en PDA. Microsoft zelf demonstreerde de tablet PC, het persoonlijk parapedaardje van Bill Gates. Een aardige mobiele toepassing die ook werd getoond is StreetMap. Dit is een applicatie waarmee tegen betaling plattegronden kunnen worden gedownload van nagenoeg iedere locatie ter wereld, zodat verdwalen, bijvoorbeeld in Barcelona, onnodig wordt.

"IT'S ALL IN A DAYS WORK" Opvallend tijdens de lezingen was de ruime aandacht die werd besteed aan de programmeertaal VB.NET. Tijdens TechEd 2001 ging alle aandacht nog uit naar de toen nieuwe programmeertaal C#. Anders Helsbjerg, die bij Microsoft de tot de verbeelding sprekende titel *distinguished engineer* draagt, was destijds een van de keynote speakers. Helsbjerg geldt als bedenker van C#. Erg aardig was het

Het motto van de Microsoft ontwikkelaarsconferentie TechEd was dit jaar 'Dive Deeper'

antwoord dat Helsbjerg gaf tijdens TechEd 2001 in een interview met Sander Hoogendoorn op de vraag hoe C# was bedacht. "It's all in a days work", zei de geboren Deen. "You get up in the morning. Go to the office. Have a meeting and do some work. Just like any other job. And then after a few months you have a new programming language."

Inmiddels is de aandacht voor zijn nieuwe programmeertaal universeel. Door de ruime aandacht voor C# dreigen de andere belangrijke programmeertalen in .NET enigszins onder de voet te worden gelopen. Dit risico is door Microsoft duidelijk onderkend. Waar vorig jaar vrijwel alle voorbeelden in demonstraties werden geschreven in C# gebeurde dit tijdens TechEd 2002 vooral in VB.NET. Alsof de softwareleverancier nog eens wilde onderstrepen dat ook de Visual Basic-ontwikkelaars belangrijk zijn voor de toekomst van .NET. De

De spelende mens kon zich uitleven met computerspeltjes in het daartoe ingerichte Xbox-café

Door de ruime aandacht voor C# dreigen de andere belangrijke programmeertalen in .Net onder de voet te worden gelopen

nadruk of VB.NET had overigens weer wel tot gevolg dat de Visual C++ diehards zich lichtjes morrend over het terrein van TechEd 2002 begaven.

SECURITY In het grimmiger wordende wereldbeeld neemt de belangstelling voor beveiliging van netwerken en applicaties sterk toe. Een belangrijk aandachtspunt voor Microsoft als het gaat om .NET is dan ook security. Het is voor Microsoft van wezenlijk belang om een sterke indruk te maken op het gebied van beveiliging. Als gevolg hiervan waren tijdens TechEd 2002 sessies over security in ruime mate vertegenwoordigd. De security

Don Box (rechts op de foto) was één van de 'grote namen' in het ruime sprekersaanbod van TechEd

track van TechEd telt meer dan twintig sessies, verspreid over de week. De sessies hebben uiteenlopende onderwerpen als de beveiliging van netwerken met Active Directory tot sessies waar de meest gangbare encryptie-algoritmen werden uitgelegd en hoe deze kunnen worden toegepast met behulp van het .NET framework. Alhoewel de echte diehards de nog dieper gravende Microsoft-conferentie PDC prefereren, biedt TechEd 2002 een zeer goed overzicht van waartoe Microsoft in staat is. En dat is niet gering. Jammer alleen dat de reus uit Redmond nog altijd alleen op technologie focust. Nieuwe of verbeterde technologie alleen is in de praktijk nooit genoeg voor het welslagen van projecten. Ook de gevolgde aanpak, de wijze van ontwerpen en testen en vooral de mate van samenwerking tussen medewerkers dragen in ruime mate bij aan het succes van projecten. Wellicht kan Microsoft voor TechEd 2003 eens aandacht besteden aan methodologieën of ontwerptechnieken als UML die in samenhang met hun producten goed werken in de praktijk. Nu blijft dit aspect beperkt tot een flauwe demo over hoe UML-diagrammen in Visio kunnen worden weergegeven.

GOEDE BANEN Omdat de vijfdaagse conferentie voor het tweede achtereenvolgende jaar in Barcelona is georganiseerd, heeft de softwareleverancier de organisatie nog verder kunnen optimaliseren. Was de busverbinding tussen de stad en het congrescentrum tijdens TechEd 2001 nog alleen 's ochtends en aan het eind van de dag in gebruik, tijdens de editie van dit jaar vertrokken er de hele dag door bussen van en naar Montjuic 2. Een goed voorbeeld van een uitstekende organisatie die de feedback van de bezoekers goed benut en de conferentie in goede banen leidt. Dat belooft wat voor de TechEd-edities 2003 tot en met 2005. Ook die zullen in Barcelona plaatsvinden.

Sander Hoogendoorn, Partner Ordina en Dajo Breddels, Senior technical consultant Smart Development Center